

Національний технічний університет України «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»		Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови
Основи перекладознавства (Силабус)		

Реквізити дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька
Статус дисципліни	Обов'язковий
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	2 курс, четвертий семестр
Обсяг КМ	4 кредити (120 годин): 36 годин – практичні заняття, 18 годин лекції, 66 годин – СРС;
Семестровий контроль/ контрольні заходи	екзамен / МКР
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	Українська/Німецька
Інформація про керівника курсу / викладачів	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Дзикович Ольга Володимирівна https://ktrppnm.kpi.ua/node/1458
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzAyMjcyNDc1ODEx?hl=ru&cjc=5ik6a32

Програма дисципліни

1. Опис дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна стосується як усного, так и письмового перекладу, тому є невід'ємним елементом становлення компетентного перекладача, як посередника не тільки мов, але й культур. Якісний переклад – це не лише вміння стовідсотково передати сенс вихідного тексту, це також – збереження його функцій, відповідність умовам спілкування, досягнення комунікативної мети та впливу, здійснення первинної інтенції комунікатора. Засвоєння принципів та алгоритму якісного перекладу неможливе без вивчення основ та фундаментальних теоретичних положень перекладознавства.

Метою вивчення дисципліни є здатність:

- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК02);

- вчитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК05);

- усвідомлювати структуру філологічної науки та її теоретичних основ (ФК01);

- збирати й аналізувати, систематизувати та інтерпретувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати та перекладати тексти (ФК07);

- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів (ФК10).

Предметом дисципліни є понятійно-категоріальний апарат теорії перекладознавства, особливості перекладу на фонетичному, граматичному, лексичному, синтаксичному та фразеологічному рівнях.

Після засвоєння дисципліни студенти мають продемонструвати певні **програмні результати навчання**. Вони зможуть:

1. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПРН02).

2. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПРН03).

3. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (ПРН07).

4. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПРН16).

5. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПРН17).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Основи перекладознавства» вивчається протягом четвертого семестру навчання. За структурно-логічною схемою ОП вивченням дисципліни передує дисципліна «Порівняльна типологія». Засвоєння дисципліни «Основи перекладознавства» є передумовою для опанування освітніх компонентів «Вступ до наукових досліджень та академічна доброчесність» і «Практичний курс перекладу. Частина 1. Технічні науки 1».

3. Зміст дисципліни

Розділ 1. Перекладознавство як наука

Тема 1.1. Предмет і завдання лінгвістичної теорії перекладу.

Тема 1.2. Місце теорії перекладу серед інших лінгвістичних наук.

Тема 1.3. Суть перекладу.

Тема 1.4. Переклад як акт міжмовної комунікації. Із історії перекладацької думки

Розділ 2. Лінгвістичний бар'єр. Способи його подолання.

Тема 2.1. Переклад як центральна ланка двомовної опосередкованої комунікації

Тема 2.2. Мовне посередництво

Тема 2.3. Складові лінгвоетнічного бар'єру

Тема 2.4. Проблеми мовного оформлення тексту, що перекладається. Способи подолання лінгвоетнічного бар'єру

Розділ 3. Способи перекладу та перекладацькі трансформації.

Тема 3.1. Повний (вибірковий і функціональний переклад) і скорочений переклад (буквальний, семантичний, комунікативний спосіб). Сегментація тексту для перекладу.

Тема 3.2. Способи перекладу.

Тема 3.3. Міра та причини перекладацьких трансформацій.

Тема 3.4. Транскрипція і транслітерація. Калькування. Правила калькування. Лексико-семантичні модифікації.

Тема 3.5. Морфологічні перетворення в умовах подібності та розбіжності форм.

Тема 3.6. Синтаксичні перетворення на рівні словосполучення та речень.

Тема 3.7. Прийоми перекладу метафори. Прийоми перекладу метонімії. Прийоми

Прийоми перекладу

іронії

Розділ 4. Фразеологізм як перекладацька одиниця.

Тема 4.1. Структура та класифікація фразеологізмів

Тема 4.2. Прийоми перекладу фразеологізмів. Труднощі, які виникають при перекладі фразеологізмів

Розділ 5. Реалія як перекладознавча одиниця.

Тема 5.1. Реалія як особлива одиниця перекладу.

Тема 5.2. Класифікації реалій та прийоми перекладу реалій

Розділ 6. Норма перекладу та перекладацькі відповідники

Тема 6.1. Перекладацькі відповідники. Види нормативних вимог до перекладу. Регулярні, оказіональні та міжрівневі відповідники.

Тема 6.2. Адекватний і еквівалентний переклад.

Розділ 7. Еквівалентність перекладу.

Тема 7.1. Перший та другий рівень еквівалентності

Тема 7.2. Еквівалентність перекладу при передачі функціонально-ситуативного змісту оригіналу.

Тема 7.3. Третій рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі функціонально- ситуативного змісту оригіналу.

Тема 7.4. Четвертий рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі семантики мовних одиниць.

Тема 7.5. П'ятий рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі прагматики мовних одиниць.

Розділ 8. Відношення лексичної безеквівалентності.

Тема 8.1. Слова-реалії. Тимчасово безеквівалентні терміни. Випадкові без еквіваленти. Природа лексичної безеквівалентності.

Тема 8.2. Фальшиві друзі перекладача. Пастки внутрішньої форми. Забуті значення багатозначних слів. Лексичні іносказання. Неспівзвучні географічні найменування.

Лексика, яка провокує перекладальців помилки.

Розділ 9. Моделі перекладу.

Тема 9.1. Моделі перекладу. Задачі моделей перекладу. Ситуативна та комунікативна модель.

Тема 9.2. Трансформаційно-семантична. Психодінгвістична інформаційна модель

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна:

1. Томчаковська Ю.О., Єрьоменко С.В., Томчаковський О.Г. Основи перекладознавства.

Конспект лекцій. Одеса. 2023. 75 с. Режим доступу:

<https://dspace.onua.edu.ua/items/d7360dc2-2be2-4bbc-8bb5-1710961c3171>

2. Мацегора І.Л. Вступ до перекладознавства: конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Слов'янський переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 97с. Режим доступу: <http://surl.li/evruba>

3. Варга Н.І., Зикань Х.І., Берта Е.Т. Вступ до перекладознавства (для студентів 2 курсу галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія. Навчально-методичний посібник / Уклад. Н. Варга., Х.Зикань, Е.Берта. Ужгород. ДВНЗ «УжНУ», 2023. – 138с. Режим доступу: <http://surl.li/paxesz>

4. Гулманян, А. Г. Практичний курс перекладу [Електронний ресурс] : підручник для

здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Філологія», спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» / А. Г. Гудманян, І. М. Баклан ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,92 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 180 с. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50366>

Додаткова:

1. Литвин І. М. Перекладознавство. Науковий посібник. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2014. – 288 с. Режим доступу: <http://surl.li/ljwgxk>
2. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – 200 с. Режим доступу: <http://surl.li/dctpxf>
3. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І. В. Корунець. - Нова Книга, 2008. – 512 с. Режим доступу:
<https://books.google.com.ua/books?id=o-yuCQAAQBAJ&printsec=copyright&hl=uk#v=onepage&q&f=false>
4. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. – К.: Центр учебової літератури, 2009. – 304 с. Режим доступу:
https://shron1.chtyvo.org.ua/Mamrak_Alla/Vstup_do_teorii_perekladu.pdf

Навчальний контент

5. Методика опанування дисципліни

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача і студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії.

Ці стратегії в залежності від особливостей навчально-пізнавальної діяльності студентів реалізуються через:

- пояснально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організовує сприйняття з подальшим усвідомленням студентами інформації, а студенти здійснюють сприйняття (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;
- репродуктивний метод: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- метод проблемного виконання: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);
- частково-пошуковий (евристичний) метод: викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);
- дослідницько-мотиваційний метод: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

В залежності від походження інформації і мети використовуються різноманітні форми навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота, робота перед аудиторією тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, що є визначальними факторами мотивації

здобувачів до вивчення дисципліни «Основи перекладознавства».

На заняттях застосовується інноваційна тенденція до посилення комунікативної спрямованості навчального процесу спілкування. Комунікативний підхід орієнтований на організацію процесу навчання, адекватного процесу реального спілкування завдяки моделюванню основних закономірностей мовленнєвого спілкування, а саме:

- діяльнісний характер мовленнєвого спілкування, що втілюється в комунікативній поведінці викладача як участника процесу спілкування та навчання і в комунікативно вмотивованій, активній поведінці студента як суб'єкта спілкування та навчання;
- предметність процесу комунікації, яка має бути змодельована обмеженим, але точно визначенім набором предметів обговорення;
- ситуації спілкування, що моделюються, як найтипівіші варіанти стосунків студентів між собою;
- мовленнєві засоби, які забезпечують процес спілкування та навчання в даних ситуаціях.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту дисципліни, кращого засвоєння матеріалу та інноваційної форми контролю використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Telegram та електронний кампус, за допомогою яких:

- спрошується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту освітнього компонента;
- оцінюються навчальні завдання студентів у швидший спосіб;
- ведеться облік виконання студентами плану освітнього компонента, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час дистанційного навчання задля повноцінної взаємодії зі студентами та для ефективного вирішення навчальних завдань використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві платформи (Zoom, Google-meet, Google-class, тощо).

6. Зміст дисципліни, розподіл навчального часу на практичні заняття, лекції та самостійна робота

ЛЕКЦІЇ

Тиждень	Зміст заняття	Аудиторні години	Рекомендований час на СРС

1.	Розділ 1. Перекладознавство як наука Лекція 1 Перекладознавство як наука Предмет і завдання лінгвістичної теорії перекладу. Місце теорії перекладу серед інших лінгвістичних наук. Суть перекладу. Переклад як акт міжмовної комунікації. Із історії перекладацької думки СРС. Значення терміну «переклад». Переклад як діяльність. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства С. – 5–19	2	1
2.	Розділ 2. Лінгвістичний бар'єр. Способи його подолання. Лекція 2. Переклад як центральна ланка двомовної опосередкованої комунікації Мовне посередництво Складові лінгвоетнічного бар'єру Проблеми мовного оформлення тексту, що перекладається СРС. Способи подолання лінгвоетнічного бар'єру Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / С. – 31–34.	2	1
3.	Розділ 3. Способи перекладу та перекладацькі трансформації. Лекція 3. Повний (вибірковий і функціональний переклад) і скорочений переклад (буквальний, семантичний, комунікативний спосіб). Сегментація тексту для перекладу. Способи перекладу. Міра та причини перекладацьких трансформацій. СРС. Види перетворень при перекладі. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. С. – 37–40.	2	1
4.	Лекція 4. Транскрипція і транслітерація. Калькування. Правила калькування. Лексико-семантичні модифікації. СРС. Переклад скорочень. Література: Інтернет-джерело «Переклад юридичних скорочень» URL: http://law-in-translation.in.ua/ua/navchannata-pidvyshchennia-kvalifikatsii/yurydychna-nimetska/item/205-nimetski-iurydychni-skorochennia-juristische-abk-rzungen	2	1

5.	Лекція 5. Морфологічні перетворення в умовах подібності та розбіжності форм. Синтаксичні перетворення на рівні словосполучення та речень. СРС. Морфологічні перетворення в умовах подібності та розбіжності форм. Література: 1. Литвин І. М. Перекладознавство. Науковий посібник. С. 60-68.	2	1
6.	Лекція 6. Прийоми перекладу метафори. Прийоми перекладу метонімії. Прийоми перекладу іронії СРС. Експресивна функція. Абсолютні конструкції. Різновиди перекладу в залежності від жанру матеріалу, що перекладається. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень С. 122-130.	2	1
7.	Розділ 4. Фразеологізм як перекладацька одиниця. Лекція 7. Структура та класифікація фразеологізмів СРС. Переклад фразеологічних одиниць. Література: Гудманян, А. Г. Практичний курс перекладу [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Філологія» С 121-126.	2	1
8.	Лекція 8. Прийоми перекладу фразеологізмів. Труднощі, які виникають при перекладі фразеологізмів СРС. Прийоми перекладу фразеологізмів. Література: 1. Гудманян, А. Г. Практичний курс перекладу [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Філологія» С. 121-126	2	1
9.	Розділ 5. Реалія як перекладознавча одиниця. Лекція 9. Реалія як особлива одиниця перекладу Класифікації реалій та прийоми перекладу реалій СРС. Переклад реалій. Осмислення реалій в оригіналі і в перекладі. Література: Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. С. 272-284.	2	1

10.	Розділ 6. Норма перекладу та перекладацькі відповідники Лекція 10. Перекладацькі відповідники. Види нормативних вимог до перекладу. Регулярні, оказіональні та міжрівневі відповідники. Адекватний і еквівалентний переклад. СРС. Стилістичні прорахунки перекладача. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / С. – 87–89.	2	1
11.	Розділ 7. Еквівалентність перекладу. Лекція 11. Перший та другий рівень еквівалентності Еквівалентність перекладу при передачі функціонально-ситуативного змісту оригіналу. СРС. Передача фонової інформації. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. С. 67-80.	2	1
12.	Лекція 12. Третій рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі функціонально-ситуативного змісту оригіналу. СРС. Перекладацька еквівалентність. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. С. 81-97..	2	1
13.	Лекція 13. Четвертий рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі семантики мовних одиниць. СРС. Предметна обстановка і мовна ситуація. Про природу і небезпечність буквального перекладу. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – С. 98-104.	2	1

14.	Лекція 14. П'ятий рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі прагматики мовних одиниць. СРС. Варіантні відповідники. Розкриття контекстуальних значень в перекладі. Відношення лексичної без еквівалентності. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. С. 105-111.	2	1

15.	Розділ 8. Відношення лексичної безеквівалентності. Лекція 15. Слова-реалії. Тимчасово безеквівалентні терміни. Випадкові безеквіваленти. Природа лексичної безеквівалентності. СРС. Мовні значення і переклад. Переклад культурно значимих елементів. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. С. 112-120.	2	1
16.	Лекція 16. Фальшиві друзі перекладача. Пастки внутрішньої форми. Забуті значення багатозначних слів. Лексичні іносказання. Неспівзвучні географічні найменування. Лексика, яка провокує перекладацькі помилки. СРС. Як уникнути лексичних пасток. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / 163–175, 212-228	2	1
17.	Розділ 9. Моделі перекладу. Лекція 17. Моделі перекладу. Задачі моделей перекладу. СРС. «Жанр» і «стиль» - два види комунікативної цілісності словесного твору. Словесний твір як функціональний об'єкт і як мала функціональна система. Ситуативна та комунікативна модель. Трансформаційно-семантична. Психолінгвістична а інформаційна модель СРС: підготовка до МКР	2	2
18.	Лекція 18. Модульна контрольна робота (МКР)	2	0

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тиждень	Зміст заняття	Аудиторні години	Рекомендованій час на СРС
1.	Розділ 1. Перекладознавство як наука. Тема 1.1 Поняття опосередкованої двомовної комунікації. Переклад як акт міжмовної комунікації. Тема 1.2 Характеристика процесу перекладу. Способи	2	2

	перекладу. Одиниці перекладу і членування тексту. <u>Практичне заняття 1.</u> Модель опису типів текстів за С. Гьопферіх. Проблеми мовного оформлення тексту, що перекладається. СРС. Нормативно-мовні і узуальні помилки при перекладі. Рекомендовані правила сегментації тексту для перекладу. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства		
2.	Розділ 2. Лексичні прийоми перекладу. Тема 2.1. Перекладацька транскрипція. Калькування. Лексико-семантичні модифікації. Тема 2.2. Прийоми перекладу фразеологізмів. <u>Практичне заняття 2.</u> Лексичні прийоми перекладу. Прийоми перекладу реалій. Безеквівалентна лексика. СРС. Правила застосування лексико-семантичних трагнсформацій. Правила перекладу фразеологічних одиниць. Правила перекладу словосполучень та речень. Література: Кононенко П.П. Українська мова С. 112-113,140–141, 193- 226. Практичні вправи: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства С. – 36, впр. 1, С.44, впр. 2	2	2
3.	Розділ 3. Граматичні основи перекладу. Тема 3.1. Морфологічні перетворення в умовах співпадіння форм. Тема 3. 2. Морфологічні перетворення в умовах розбіжності форм <u>Практичне заняття 3.</u> Граматичні основи перекладу. СРС. Зміст процесу перекладу. Детермінанти процесу перекладу Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства С. – 47-49, С. 58-60, впр. 4-5.	2	2
4.	Розділ 4. Стилістичні прийоми перекладу. Тема 4.1. Прийоми перекладу метафоричних одиниць та метонімії. Тема 4. 2. Прийоми передачі іронії в перекладі. <u>Практичне заняття 4.</u> Особливості використання стилістичних прийомів перекладу СРС. Передача внутрішнього змісту. Закономірність і випадковість у перекладі. Переклад як текст. Вимоги до тексту перекладу. Гра слів в оригіналі і перекладі. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства	2	2
5.	Розділ 5. Реалія як перекладознавча одиниця. Тема 5.1. Переклад реалій. Тема 5.2. Осмислення реалій в оригіналі і в перекладі.	2	2

	<u>Практичне заняття 5.</u> Поняття «Реалія» в перекладознавстві СРС. Вибір прийому передачі реалій. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства		
6.	Розділ 6. Прагматичний аспект перекладу. Тема 6.1. Денотативний зміст. Тема 6.2. Конотативний, сигніфікативний зміст <u>Практичне заняття 6.</u> Види змісту тексту. Передача денотативного змісту. СРС. Прагматика тексту. Типи прагматичної адаптації. Передача сигніфікативних конотацій. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства – С. 188-192	2	2
7.	Розділ 7. Перекладацька еквівалентність. Тема 7.1. Проблеми еквівалентності і тип тексту, який перекладається. Тема 7.2. Характеристика і дефініції слова в теорії перекладу. <u>Практичне заняття 7.</u> Проблеми еквівалентності і тип тексту, який перекладається. СРС. Екстралінгвістична і лінгвістична інформація. Фонові знання і імпліцитна інформація. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства С. 145-147, впр. 73-76	2	2
8.	Розділ 8. Перекладацькі відповідники. Тема 8.1. Контекст і ситуація. Тема 8.2. Види міжмовних лексичних відповідників <u>Практичне заняття 8.</u> Види перекладацьких відповідників. СРС. Варіантні відповідники. Розкриття контекстуальних значень в перекладі. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства С. 154, впр. 78	2	2
9.	Розділ 9. Жанр і стиль – два види комунікативної цілісності словесного твору. Тема 9.1 Тексти для перекладу і їх класифікація Тема 9.2. Різновиди перекладу в залежності від жанрового типу матеріалу, що перекладається <u>Практичне заняття 9.</u> Поняття «жанр» та «стиль». Класифікація текстів для перекладу СРС. Тексти для перекладу і їх класифікація. ПІДГОТОВКА ДО ЕКЗАМЕНУ	2	2 +30 (на екзамен)
	Загальна кількість	54	66 (включно 30 годин на підготовку до екзамену)

7. Самостійна робота студентів

Дисципліна передбачає такі види самостійної роботи: підготовка до практичних занять, підготовка до письмового опитування на лекціях, підготовка до МКР та підготовка до екзамену. Час, відведений на кожен з цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 6.

Політика та контроль

8. Політика дисципліни

Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на семінарських заняттях та усного опитування на лекційних заняттях, тому невідвідування пар суттєво знижує рейтинг студента.

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід без поважних причин, є нульовим. Студент, який не з'явився на модульну контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу osobу) не пізніше наступного дня повідомити про це і протягом тижня після виходу надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У такому випадку йому надається можливість в індивідуальному порядку написати МКР. Детальніше за посиланням: http://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pol_potocnyi_kalendar_semestr_kontrol.pdf.

Академічна добросердість

Політика та принципи академічної добросердісті визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плағіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Інклюзивне навчання

Дисципліна «Основи перекладознавства» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

9. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Рейтинг студента(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього

1.	Робота на практичних заняттях, якість підготовки до них	18%	2	9	18
2.	Тестове опитування за матеріалом лекцій в межах поточного контролю	30%	2	15	30
3.	Модульна контрольна робота	12%	12	1	12
4.	Екзамен	40%	40	1	40
Всього					100

ПОТОЧНИЙ та РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії нарахування балів:

1. Робота на практичних заняттях

- «відмінно», активна робота, повне і цілком правильне виконання усіх завдань (допускаються незначні помилки) –**2 бала**;
- «добре», плідна робота, неповне виконання завдань з помилками – **1.6 балів**;
- «задовільно», пасивна робота, частково правильне виконання завдань – **1.2 балів**;
- «незадовільно», пасивна робота, невиконання завдань – **0 балів**.

2. Письмовий експрес-контроль

На лекціях проводиться тестове опитування за допомогою гугл-форми, воно складається з **10 питань**, кожне з яких оцінюється у **0,2 бала**. Студент отримує відповідну кількість балів за виконану роботу за умови, якщо виконано мінімум 60% завдань. Тобто мінімальна кількість балів за експрес-контроль становить **1.2 бали**, максимальна – **2 бали** (в залежності від набраних балів).

Якщо студент не подолав нижню межу позитивного оцінювання, тобто не набрав **1.2 бала**, то така робота вважається незарахованою і оцінюється в **0 балів**.

3. Модульна контрольна робота

МКР складається з 3 блоків. Кожен з них оцінюється від 0 до 4 балів і складається у свою чергу з 8 «завдань». За кожен виконаний пункт студент отримує або 0,5 бала або 0. При оцінюванні всієї роботи враховується сумарний бал трьох завдань. Тобто кожне завдання не має окремої оцінки за шкалою «відмінно-добре-задовільно», а оцінюється згідно принципу «виконано-невиконано». Максимальний бал за всю контрольну роботу – **12**.

- **12-10.5 балів** («відмінно») –виконано від 21 до 24 завдань;
- **10-9 балів** («добре») –виконано від 18 до 20;
- **8.5-7 балів** («задовільно») – виконано від 14 до 17 завдань;
- **0 балів** («незадовільно») – кількість правильно виконаних завдань дорівнює менше ніж 14, МКР не зараховано.

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№	Термін	Умови отримання атестації
Перша КК	8-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 10 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу)
Другий КК	15-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 18 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу)

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ СТУДЕНТІВ

Умова допуску до екзамену		Критерій
1	Стартовий рейтинг	Не менше 36 балів

Екзамен складається з **3 практичних завдань та 1 теоретичного**, кожне з яких оцінюється в **10 балів**

- «відмінно», не менше 90% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», (допускається одна незначна неточність) – **9.5-10 балів**;
- «добре», не менше 75% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь» або є незначні неточності (повне виконання завдання з незначними неточностями) – **7-9 балів**;
- «задовільно», не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – **6-6.5 балів**;
- «незадовільно», відповідь не відповідає умовам до «задовільно» (вимогам мінімальної задовільної оцінки) – **0 балів**

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 ... 95	Відмінно
94 ... 85	Дуже добре
84 ... 75	Добре
74 ... 65	Задовільно
64 ... 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 36	Не допущено

Детальну інформацію про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна знайти за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

10. Додаткова інформація з дисципліни

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

Також силабусом передбачено визнання результатів публікації тез доповіді в університетських конференціях (КПІ ім. Ігоря Сікорського) за тематикою «Переклад». За кожну публікацію студент може отримати 3 бали, але не більше 6 балів загалом.

**Робочу програму дисципліни
(силабусу) розроблено**

доценткою кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, канд. фіол. наук, доценткою Дзикович Ольгою Володимирівною.

Ухвалено

кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № 11 від 11.06.2024 р.)

Погоджено

Методичною комісією ФЛ (протокол № 12 від 26.06.2024 р.)